

KEPERIN ETA KARMELE

Il ziran biak, senar-emazte zintzoak. Jeltzaleak. Ezecuken umerik, baiña zenbat lan, eta zenbat onura Aberri-aldez!

Aldizkari baten irakurri dot, Jel-aldez idatziriko lantxu batek, zelako eztabaida ekarri eban. Lantxu orren aurka idatzi ebana, be, il zan; baiña baucukazan seme-alabak. Eta seme gazteenak, bere aita goralduten eta bere asmoa jarraituteko, atara dau barrero arazoa argitara.

Eztot ipiñiko izenik. Abertzaleen artean kezka bat iziotuten ba'da, nik ez dot sutara egurrik bota gura.

Idazki orren azkenerantz semeak diño: «Ezetsia, bere lanarentzat izan zan ez lagunarentzat.» «Eta argibiderako diño: Eztabaida ori jazota, guda igarota gero, alkarregaz bizi izan dirala, Ipar-Euzkadi'ko erri txiki baten».

Itz orreik gomutapen asko ekarri daustez burura.

Bai, Ipar-Euzkadi'ko erri txiki baten bizi ziran

senar-emazteak eta bere etxea emetik igesitako gaztientzat aterpea izan zan. An aurkitzen eben, jana lo-gelak eta ama baten ardura ta zainak.

Egun baten, nik be etxe orretan ikertu nebazan. Etxe atan gordetan ebezan ainbeste idatzi, aldizkari, izparringi ta argazki.

Alkarregaz bizi zirala diño semeak.

Etxetxu atan izango ete zan?

Kistau zintzoak dana parkatu. Artuko ete eban, bere aurka ainbeste idatzi ebana aberkide anai lez?

Ori izango zan zuen gurenda.

Orregaz argitzen zan, Euzkadi ta azkatasuna, maite ba zenduen, curak baiño barrurago ta gorago, zuen biotzetan, Jaungoikoa.

Ori zuen garaia.

Areitz-ganean dogu Gurutze Deuna, beti geure Goi-Buru.

UTARSUS

E D U R R A

Zer zara goitik zatozen edur?
Zein da zure errezuma?
Nor da zure sorterriko aita?
Ura al da zure ama?

Zuri zuri zatoz lur gainera,
gardentasunez illuntzen.
Bideak galduazo dituzu,
arri danak menperatzen.

Maindire zuria lur osoan;
mendia ta otz zuria,
lurreko ar danak ilten doaz
negarrez dago lurpia.

Ixilik datza otza zelaian.
Edur guda sortu danez,
ez dago biderik, ezta gizonik;
oro etxean bildurrez.

Edurra da agintzaille nausi,
ertz guztiak artu ditu,
mendirik garaienak lenengo
ankerkeriz zapaltzeitu.

Kañoi ta azkarizkillarik ez dau,
bakezko guda iduri,
gau baltza egun zuri biurtu,
ai maitasunezko uri!

Baserri ukullu barrenian
beiak illuntasunian,
arbiak, otzez dardar, soloan
izera ilkor azpian.

Esne zurik ez doa kalera,
kanerdiko edurpean,
gosez beiak ukullu zarrean,
gosez umeak kalean.

Eleiz dorre zarreko kanpaia,
il ein al da zure otsa...?
gorpua dakarre edurtzetan
amaituta arnas otza.

Munduko zarata oro doaz
edurpera il ostean,
edur lurra otz, ta gorpua otz,
bizia amaitzen danean.

Zuri garden dago izadia,
ta goizez egun sentian,
eguzkia agertzen da ortzian,
dizdiz, lurraren gainian.

Edurtzarik nagusiena da.
Otsoak dabiltz mendian.
Pisti guztiak lur zuloetan
bildur otzez il zorian.

Eguna, dardar, gau biurtu da.
Mendiko edur tartean
auntzen karraziak entzun dira
otso-zarreen erpapean.

PAULIN